

Təhsil Proqramı və fənlər üzrə təlim nəticələri

Ali təhsil müəssisəsi Təhsil Proqramı və hər fənn üzrə gözlənilən təlim nəticələrini müəyyən etməlidir. *Aşağıdakı cədvəllərdə ən azı 6 təlim nəticəsi sadalanmalıdır (Təhsil Proqramı və hər fənn üzrə ayrılıqda)*

Təhsil Proqramının təlim nəticələri (PTN)**Tələbələr aşağıda sadalanan bacarıqları əldə edirlər:**

PTN 1 Yüksək yaradıcı və tənqidi təfəkkürə, vətənpərvərliyə, geniş erudisiyaya, sosial-siyasi məsuliyyətə, yazılı və şifahi nitq vərdişlərinə, liderlik qabiliyyətinə yiyələnir, bir neçə xarici dildən sərbəst istifadə etməyi bacarır.

PTN 2 Fiziki və mədəni-coğrafi amillərin daxili və xarici siyasi proseslərə təsirini, onlar arasında qarşılıqlı əlaqəni və asılılığı müəyyən edə bilir; bu amillərin münaqişələrin, mədəni- sosial proseslərin inkişafında rolunu təhlil etməyi bacarır.

PTN 3 Müasir dünyada baş verən hadisə, proses və təzahürləri təhlil edərkən bu sahədə öyrəndiyi tarixi biliklərdən istifadə etməyi bacarır; müasir siyasi proseslərlə bağlı irəli sürdüyü fikirləri arqumentləşdirmək üçün siyasi tarixdən mənimsədiyi biliklərdən istifadə etməyi bacarır.

PTN 4 Müasir beynəlxalq münasibətlər sistemini, siyasi sistemləri, siyasi rejimləri, siyasi ideologiyaları, siyasi partiyaları, dövlət hakimiyyət orqanlarının fəaliyyətini, müxtəlif ölkələrin siyasi sistemlərini müqayisəli əsasda təhlil etməyi, bu məqsədlə siyasi təlimlərdən, nəzəriyyələrdən istifadə etməyi bacarır.

PTN 5 Çağdaş beynəlxalq siyasi prosesləri və siyasi institutların fəaliyyətini qiymətləndirmək, habelə mühakimələr və proqnozlar irəli sürmək bacarığına; dünyanın müxtəlif regionlarında siyasi sistemləri və siyasi prosesləri müqayisəli əsasda tənqidi təhlil edərək, əsas meylləri və problemləri müəyyən etməyi və bütövləkdə siyasi proseslərin inkişaf perspektivlərinə dair proqnozlar irəli sürməyi bacarır.

PTN 6 Müasir beynəlxalq münasibətlərin əsas problemlərini və çağırışları nəzəri təhlil etməyi bacarmaq; Münaqişələrə(xüsusilə daxili münaqişələrə) dair müasir nəzəriyyələri praktik situasiyaların üzərində tətbiq edə bilmək; Münaqişələrin həllinə dair yanaşmaların, siyasi, hüquqi, hərbi və digər vasitələrin konkret münaqişələrin həllində səmərəliliyini müəyyən etməyi bacarır.

PTN 7 Xarici siyasət sahəsində qərarların qəbul edilməsi və onların

reallaşdırılması prosesini, dövlətlərin xarici siyasət kursunu tənqidi təhlil etməyi, xarici siyasətə dair nəzəriyyələrdən müxtəlif dövlətlərin xarici siyasət kursunun proqnozlaşdırılması prosesində istifadə etməyi bacarır.

PTN 8 Dünyanın və konkret ölkələrin siyasi sistemini, hadisə və prosesləri kəmiyyət və keyfiyyət metodlarından istifadə edərək tədqiq etmək səriştəsinə, siyasət elminin əsas nəzəriyyə və yanaşmalarını praktik situasiyalar üzərində tətbiq etməyi bacarır; müasir siyasətin əsas problemlərini və çağırışları nəzəri təhlil etməyi bacarır.

PTN 9 Müasir siyasi ideologiyaları təhlil edərək siyasi proseslərin idarə olunmasında istifadə etməyi bacarır, siyasi informasiya axınını seçki və bütövlükdə siyasi proseslərin məqsədlərinə uyğun yönləndirməyi bacarır, siyasi kommunikasiyaların nəticələrini proqnozlaşdırmaq qabiliyyəti var; siyasi partiyaların fəaliyyətini təhlil etməyi, seçici kütləsini idarə etməyi və seçki texnologiyalarını tətbiq etməyi bacarır, səsvermə prosesində müxtəlif davranış modellərini qiymətləndirməyi bacarır.

PTN 10 Azərbaycanın xarici siyasətinin konseptual əsaslarını, prioritetlərini və istiqamətlərini izah etməyi və əsaslandırmağı bacarır, bu sahədə dərin təhlillər aparmaq səriştəsi var; bütün diplomatik sənədləri tərtib və icra etmək, diplomatik sahədə fəaliyyət göstərmək üçün zəruri beynəlxalq sənədləri və normaları tətbiq etmək bacarıqları var; ölkə xaricində diplomatik strukturların işini təşkil etmək və idarə etməyi bacarır.

PTN 11 Azərbaycan Respublikasının təhlükəsizlik mühiti, əsas təhdidlər və onlara qarşı mübarizəyə dair sistemli bilikləri formalaşdırma qabiliyyəti var; türkcülük ideologiyasının Azərbaycanın müasir xarici siyasətinə təsirlərini ölçməyi və Azərbaycançılıq ideologiyasında yerini və əhəmiyyətini müəyyən etməyi bacarır; Azərbaycan Respublikasının Milli Təhlükəsizliyinin konseptual və hüquqi əsaslarını təhlil edərək onun tətbiq olunduğu mühiti izah etməyi bacarır.

PTN 12 Beynəlxalq və dövlətdaxili hüququn qarşılıqlı əlaqələrinin əsas xüsusiyyətlərini, beynəlxalq təşkilatların və beynəlxalq müqavilələrin milli hüquqa tətbiqetmə üçün əhəmiyyətini bilmək, nəhayət beynəlxalq hüququn ayrı-ayrı sahələrinin əhəmiyyətindən və əsas xüsusiyyətlərindən istifadə etməklə, Azərbaycan Respublikası dövlətdaxili qanunvericiliyinin müxtəlif sferalarda inkişaf etdirilməsini əsaslandırmaq bacarığına malikdir. PTN 13 Konstitusiya hüquq institutları haqqında dərin təsəvvürə, konstitusion inkişaf tarixi və konstitusionalizmin nəzəri əsasları, dövlət, cəmiyyət və şəxsiyyət arasındakı

konstitusion münasibətlərin əsaslan, Azərbaycanın konstitusiya quruluşunun siyasi, iqtisadi və sosial əsaslan, xalq hakimiyyəti və xalq suverenliyi, siyasi-ərazi təşkili, dövlət hakimiyyətinin təşkili əsaslan, seçki hüququnun anlayışı və prinsipləri, seçki prosesinin hüquqi tənzi mi məsələləri, seçki sistemi, qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyəti orqanlarının, habelə yerli özünüidarənin təşkili və fəaliyyəti əsaslan, konstitusiya nəzarəti institutunun mahiyyəti və funksional təyinatı haqqında fundamental biliklərə malik olmaq, habelə hüquq və qanunun qarşılıqlı əlaqəsi, qanunvericilik sisteminin mahiyyətini bilmək.

PTN 14 İqtisadi nəzəriyyənin, mikro və makro iqtisadiyyatın əsaslarını, müəssisə və fərd səviyyəsindəki davranışlan, əsas sosial-iqtisadi göstəriciləri, fərqli rəqabət sistemlərindəki bazarların xüsusiyyətlərini, müxtəlif bazar tiplərində firmaların fəaliyyət mexanizmini, qarşılıqlı əlaqələrin fərqli sənarilərini bilmək; İqtisadi terminologiyanı tam şəkildə mənimsəmək, açıq iqtisadiyyatı təhlil edə bilmək və nəzəri modellərdən istifadə etməklə təkliflər irəli sürməyi bacarmaq; böhran dövründə iqtisadiyyatın tənzi mlənməsi alətlərindən istifadə etməyi bacarmaq, əmək bazarının fəaliyyətini və ona xas olan elementləri təhlil edə bilmək, iqtisadi təhlil, makroiqtisadi diaqnostika sahəsi üzrə baza biliklərə sahib olmaq və təhlil etməyi bacarmaq, iqtisadi məktəblərin fundamental konseptlərini başa düşmək və müasir fikir və yanaşmaları şərh edə bilmək, iqtisadi sistemləri müqayisəli təhlil etməyi bacarmaq. PTN 15 Strateji məqsədlərin düzgün formalaşdırması, strategiyanın hazırlanması prosesində vəziyyətin analizini aparmağı bacarır; İnformasiya və psixoloji savaşı şəraitində müəyyən olunmuş strateji idarəetmə vəzifələrini icra etməyi bacarır; Siyasət, sosial və iqtisadi sahələrdə strateji idarəetməni həyata keçirməyi bacarır.

Kafedra müdiri _____

Tədrisin təşkili və idarə olunması mərkəzinin müdiri _____ **P.Axundov**